

БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ ІННОВАЦІЙНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

©2024 НОВОСЕЛЕЦЬ А. І.

УДК 005.591.6:[303.7.023:001.891.3]

JEL: L20; M11; M21; O39

Новоселець А. І. Бібліометричний аналіз поняття інноваційної управлінської діяльності

У статті розглядається концепція інноваційної управлінської діяльності та необхідність нових методів управління для підвищення ефективності бізнесу. Мета дослідження – виявлення тенденцій розвитку теорії інноваційної управлінської діяльності шляхом бібліометричного аналізу концепції в науково-метричній базі даних Scopus. Хоча більшість досліджень зосереджено на трансформаційному лідерстві чи людських ресурсах, концепція інноваційної управлінської діяльності вимагає комплексного підходу, і не існує єдиного підходу до вимірювання інновацій в управлінні. Для вивчення тенденцій та перспектив інноваційної управлінської діяльності проведено бібліометричний аналіз. Аналіз зосереджувався на наукових роботах, статтях і дослідженнях, які вивчають фактори та стратегії, що впливають на конкурентоспроможність підприємств на ринку. За допомогою бази даних Scopus було виявлено, що кількість досліджень інноваційної управлінської діяльності значно зросла. Крім того, було виявлено, що словосполучення «інноваційна управлінська діяльність» найчастіше зустрічається в статтях у сфері інженерії, бізнесу та екології. Подібна класифікація дає змогу зрозуміти розподіл досліджень інноваційної управлінської діяльності в різних предметних сферах. У дослідженні розглянуто бібліометричну карту, яка визначає чотири кластери за різними напрямками досліджень у сфері управління інноваціями. Кластер 1 фокусується на технологіях, освіті, економіці, соціальних питаннях. Кластер 2 присвячений природним ресурсам і екологічним системам. Кластер 3 пов'язаний з медичними дослідженнями та практикою, тоді як кластер 4 зосереджено на дослідженнях управління охороною здоров'я. Аналіз також виявив основні етапи та тенденції розвитку теорії управління інноваційною діяльністю в усьому світі, сформувавши тезаурус теорії та виявив недостатню представленість українських досліджень за означеною темою у світових наукових базах даних.

Ключові слова: інноваційна управлінська діяльність, теоретичні конструкції, кластери, бібліометрична карта.

Рис.: 7. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 11.

Новоселець Артем Ігорович – аспірант кафедри глобальної економіки, Державний біотехнологічний університет (вул. Алчевських, 44, Харків, 61002, Україна)

E-mail: artem28novoselets11@gmail.com

UDC 005.591.6:[303.7.023:001.891.3]

JEL: L20; M11; M21; O39

Novoselets A. I. Bibliometric Analysis of the Concept of Innovative Management Activity

The article considers the conception of innovative management activity and the need for new management methods to improve business efficiency. The aim of the study is to identify trends in the development of theories of innovative management activity through a bibliometric analysis of the conception in the Scopus scientific and metric database. Although most studies focus on transformational leadership or human resources, the conception of innovative management requires a comprehensive approach, and there is no single approach to measuring innovation in management. To study the trends and prospects of innovative management activities, a bibliometric analysis was conducted. The analysis focused on scientific papers, articles and studies that explore the factors and strategies that affect the competitiveness of enterprises in the market. Using the Scopus database, it was found that the number of studies on innovative management activities has increased significantly. In addition, it was found that the phrase 'innovative management activities' is most often found in articles in the fields of engineering, business and ecology. This classification allows us to understand the distribution of research on innovative management activities in different subject areas. The study examines a bibliometric map that identifies four clusters in different areas of research in the field of innovation management. Cluster 1 focuses on technology, education, economics, and social issues. Cluster 2 is dedicated to natural resources and ecological systems. Cluster 3 is related to medical research and practice, while cluster 4 focuses on healthcare management research. The analysis also identified the main stages and trends in the development of innovation management theory around the world, formed a thesaurus of the theory, and revealed the insufficient representation of Ukrainian research on the topic in global scientific databases.

Keywords: innovative management activity, theoretical constructs, clusters, bibliometric map.

Fig.: 7. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 11.

Novoselets Artem I. – Postgraduate Student of the Department of Global Economy, State Biotechnological University (44 Alchevskyykh Str., Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: artem28novoselets11@gmail.com

Потреба у формуванні нових способів управління обумовлена пошуком напрямів підвищення ефективності бізнесу, що характеризується рівнем зростання кількості найманого персоналу, виручки, активів, чистого прибутку та рентабельності інвестицій. Особливо набуває ак-

туальності досягнення даних показників суб'єктом господарювання на довгострокову перспективу, що є поштовхом до стратегічних змін та організаційного оновлення та можливе через впровадження інноваційної управлінської діяльності на підприємстві [1].

Мета дослідження полягає у виявленні тенденцій теорій інноваційної управлінської діяльності у світі, спираючись на результати бібліометричного аналізу поняття в наукометричній базі Scopus.

Більшість досліджень управлінських практик орієнтується на використання теорій трансформаційного лідерства [2], або кадрового забезпечення, що орієнтоване на пошук талантів та навчання інноваційним практикам [3]. Проте це поняття є набагато ширшим і потребує комплексного підходу, хоча тлумачення інноваційної управлінської діяльності не повністю визначено, і немає єдиного підходу у вимірюванні інновацій в управлінні [4].

Дослідження наявних конструкцій інновацій в управлінських практиках аналізувалися через ряд підходів, які наведені на *рис. 1*, де особливої уваги заслуговує поєднання інноваційно-орієнтованих функцій управління А. Файоля (*H. Fayol*) [5] та управлінських ролей Г. Мінцберга (*H. Mintzberg*) [6]. Можливість поєднання цих двох концепцій управління впливає з висновку Д. Ламонда (*D. Lamond*) [7] про те, що А. Файоль встановив концепцію управління такою, якою вона повинна бути, тоді як Г. Мінцберг показав, якою вона є насправді.

Для вивчення специфічних аспектів інноваційної діяльності на основі наявних даних і літератури, а також визначення тенденцій та перспектив розвитку цієї сфери перейдемо до вивчення конкретних публікацій і джерел інформації, що стосуються інноваційної управлінської діяльності. Для цього ско-

ристаємося методологією бібліометричного аналізу, що дозволяє визначити ключових авторів, інституції та країни, які здійснюють значний внесок у розвиток інноваційної управлінської діяльності.

Бібліометричний аналіз словосполучення «інноваційна управлінська діяльність» включає розгляд наукових робіт, статей і досліджень, що аналізують фактори та стратегії, які впливають на здатність підприємств ефективно конкурувати на ринку. Для дослідження світової наукової думки щодо актуальності обраної тематики було проведено попередній аналіз публікаційної активності в базі Scopus.

У результаті встановлено, що кількість досліджень за останні декілька років суттєво зростає – з 55 праць у 2010 р. до 106 праць у 2023 р. (*рис. 2*).

Також встановлено, що за типом документів найчастіше дане словосполучення містять статті 59% усіх знайдених документів (*рис. 3*).

Рис. 4 відображає кількість публікацій за тематикою «інноваційна управлінська діяльність» у різних країнах. Загалом представлено 21 країну. Найбільша кількість публікацій (264) опубліковано в Сполучених Штатах Америки, що свідчить про високий рівень розвитку та інтересу до інноваційного менеджменту в цій країні. Китай посідає друге місце за кількістю публікацій (166), що може бути пов'язано зі швидким економічним зростанням та збільшенням інвестицій. Об'єднане Королівство посідає третє місце (101).

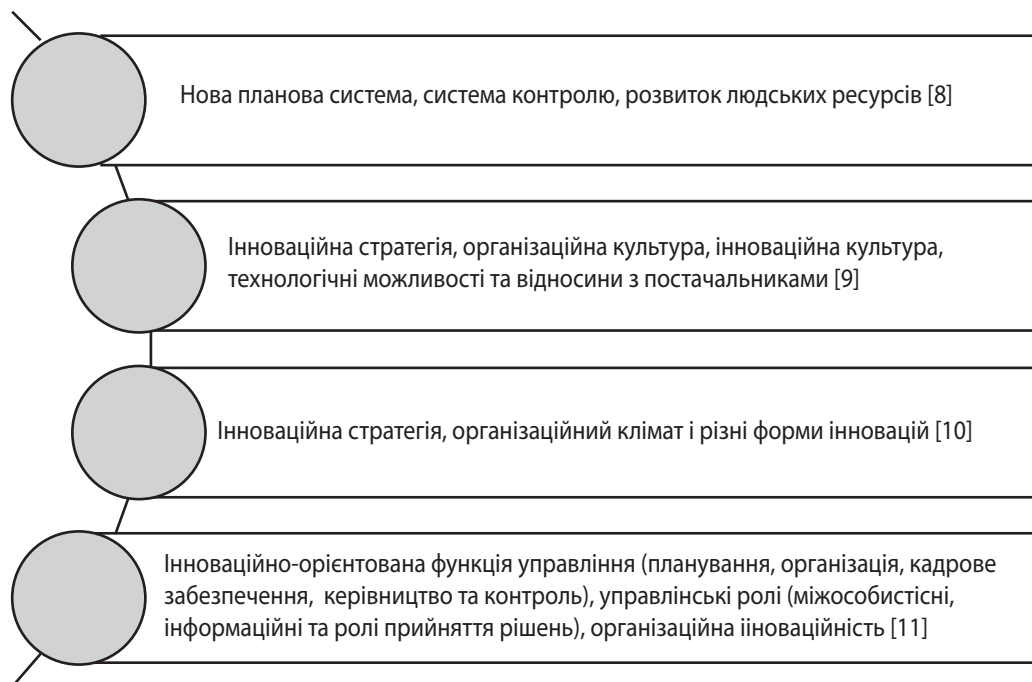

Рис. 1. Огляд наявних теоретичних конструкцій виміру інновацій в управлінській діяльності

Джерело: побудовано на основі даних [8–11].

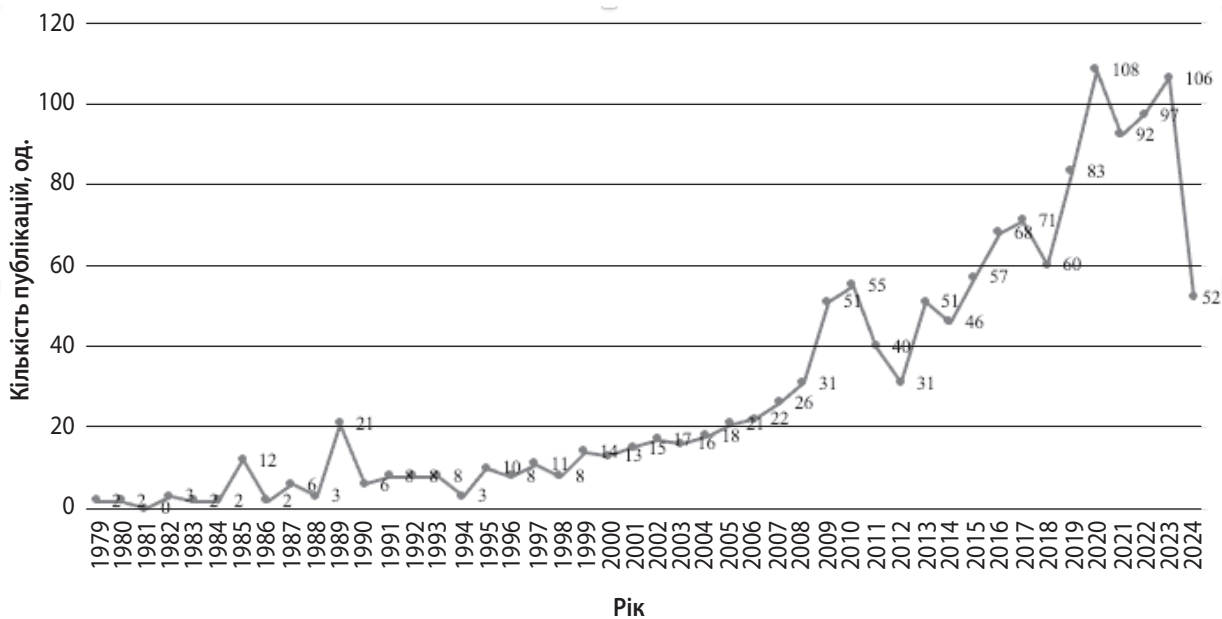

Рис. 2. Динаміка публікацій за пошуковим запитом «інноваційна управлінська діяльність» за 1979–2024 рр.
 Джерело: побудовано на основі даних бази Scopus.

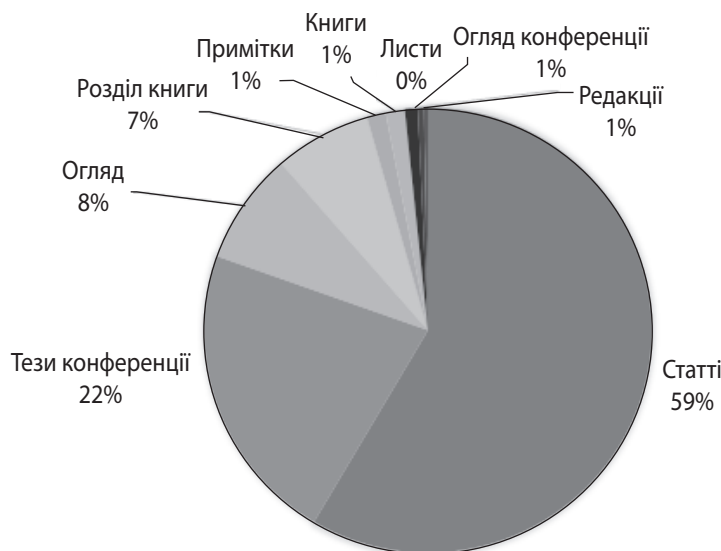

Рис. 3. Класифікація за типом документа за пошуковим запитом «інноваційна управлінська діяльність»
 Джерело: побудовано на основі даних бази Scopus.

Українські дослідники з 34 публікаціями зайняли 11-те місце, що вказує на те, що інноваційна управлінська діяльність є важливою темою серед науковців. Проте кількість публікацій все ще значно нижча, ніж у країнах-лідерах, таких як США, Китай та Об'єднане Королівство.

Країни з меншою кількістю публікацій, такі як Туреччина (16), Малайзія (17) та Південна Африка (17), можуть мати менший інтерес до інноваційного менеджменту або менше ресурсів для досліджень у цій галузі.

Важливим для дослідження є поділ отриманих з бази документів за предметною областю журналів, збірників та книг, в яких зустрічається термін «інноваційна управлінська діяльність» (рис. 5). Загалом представлено 16 областей знань. Найбільша кількість публікацій (364) представлено за сферою інженерії, що свідчить про високий рівень розвитку та інтересу до цієї сфери наукових досліджень. Бізнес, менеджмент і бухгалтерський облік посідає друге місце за кількістю публікацій (323). Публікацій у сфері екології налі-

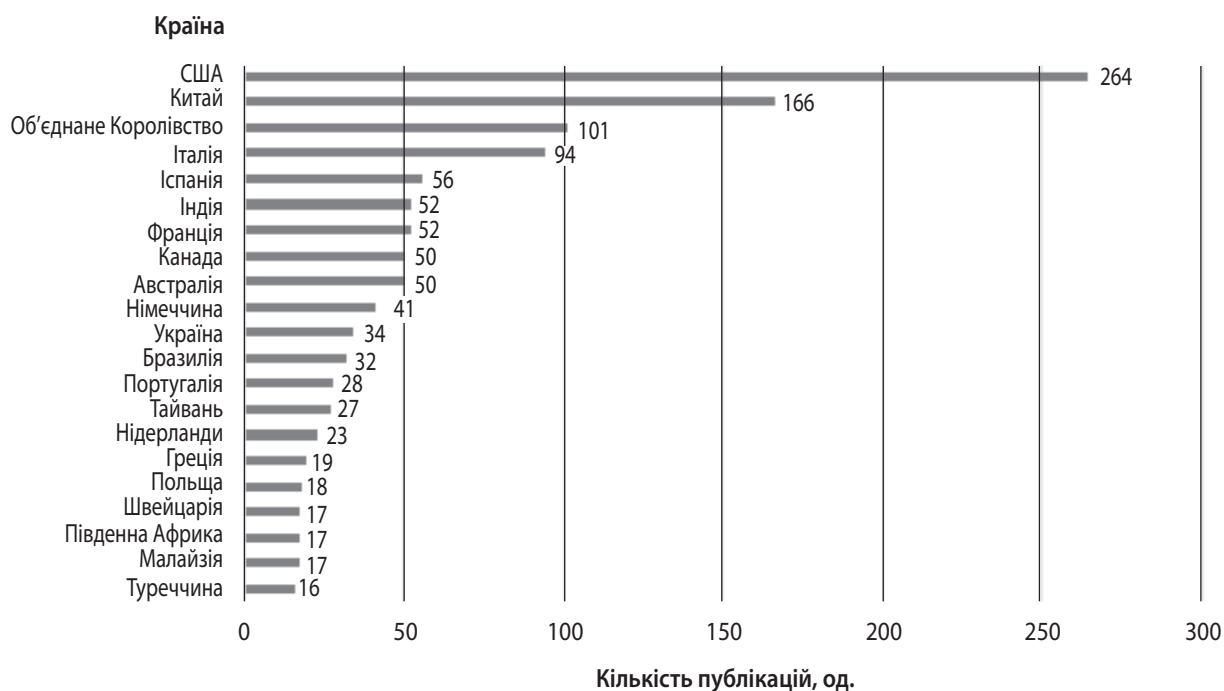

Рис. 4. Класифікація за країною приналежності вчених, які займалися дослідженнями з інноваційної управлінської діяльності

Джерело: побудовано на основі даних бази Scopus.

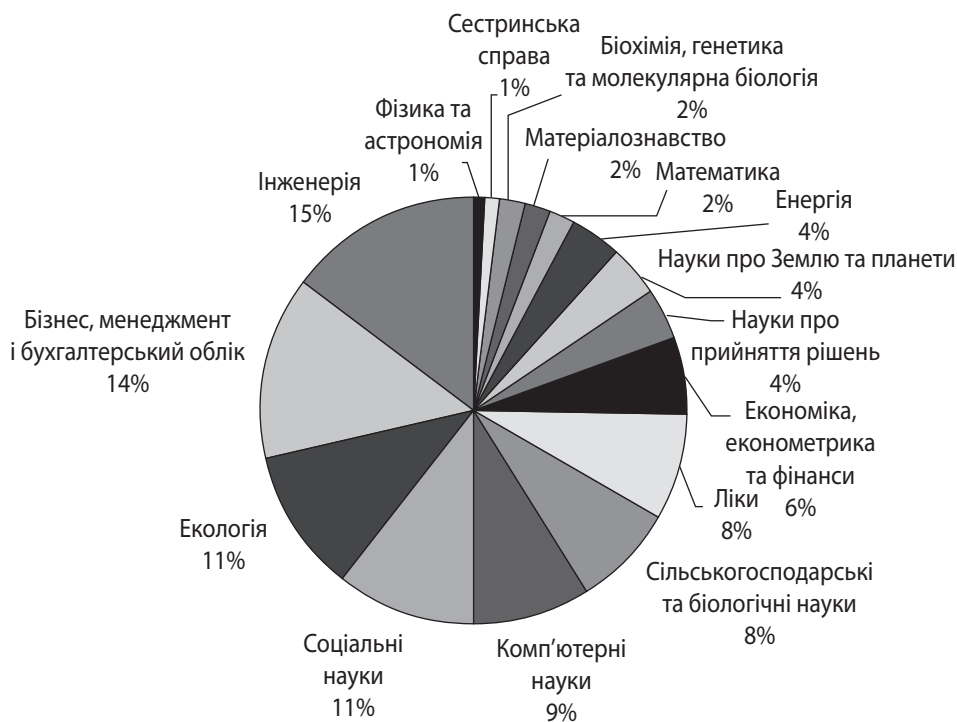

Рис. 5. Класифікація публікацій за предметною областю за пошуковим запитом «інноваційна управлінська діяльність»

Джерело: побудовано на основі даних бази Scopus.

чується 255, що пов'язано зі зростаючою увагою до екологічних проблем і необхідністю розробки ефективних рішень для їх вирішення.

Соціальні науки посідають четверте місце за кількістю публікацій (254) та є важливими для розуміння суспільних процесів та розвитку ефек-

тивних стратегій взаємодії між людьми та суспільством. Комп'ютерні науки представлені 214 публікаціями за пошуковим запитом, а сільськогосподарські та біологічні науки мають 191 публікацію за тематикою інноваційного менеджменту. Економіка, економетрика та фінанси посідають сьоме місце за кількістю публікацій (135), що свідчить про важливість цих галузей знань для розвитку ефективних економічних стратегій та рішень.

Загалом, аналіз діаграми свідчить про те, що інженерія, бізнес, менеджмент і бухгалтерський облік, екологія, соціальні та комп'ютерні науки є найбільш популярними галузями знань за кількістю публікацій. Водночас у сфері фізики та астрономії, сестринської справи та біохімії, генетики та молекулярної біології термін «інноваційний менеджмент» є менш популярним.

Для дослідження було відібрано 1391 публікацію з бази Scopus, в яких за назвою статті, ключовими словами та анотацією за допомогою програмного продукту Vosviewer було виокремлено 10 362 ключових слів. Подальша деталізація відбору з частотою повторень в п'ять разів дозволила отримати 436 словосполучень порогових значень, що поділилися на 4 кластери.

У результаті отримано бібліометричну карту, яка демонструє взаємозв'язки між отриманими угрупованнями ключових слів, що позначені відповідними кольорами (рис. 6).

Рис. 6 містить чотири кластери, кожен з яких представляє певну сферу досліджень у сфері інноваційного менеджменту. *Кластер 1* (червоний) включає 149 термінів, пов'язаних з управлінням технологіями, освітою, економікою, соціальними питаннями, енергетикою, виробництвом, маркетингом, інноваціями. *Кластер 2* (зелений) містить 139 термінів, пов'язаних з управлінням природними ресурсами та екологічними системами. *Кластер 3* (синій) містить 79 термінів, пов'язаних з управлінням медичними дослідженнями та практикою. *Кластер 4* (жовтий) містить 56 термінів, пов'язаних з дослідженнями організації управління у сфері охорони здоров'я.

Для деталізації поділу за змістовним наповненням групування сформуємо табл. 1.

Отже, за допомогою бібліометричної карти встановлено основні напрями наукових інтересів, які можуть бути основою для поглибленого вивчення теми управлінських інноваційних практик.

Ще одним кроком на завершення аналітичного огляду публікацій є їх ранжування за хронологією за вже визначеними кластерами (рис. 7).

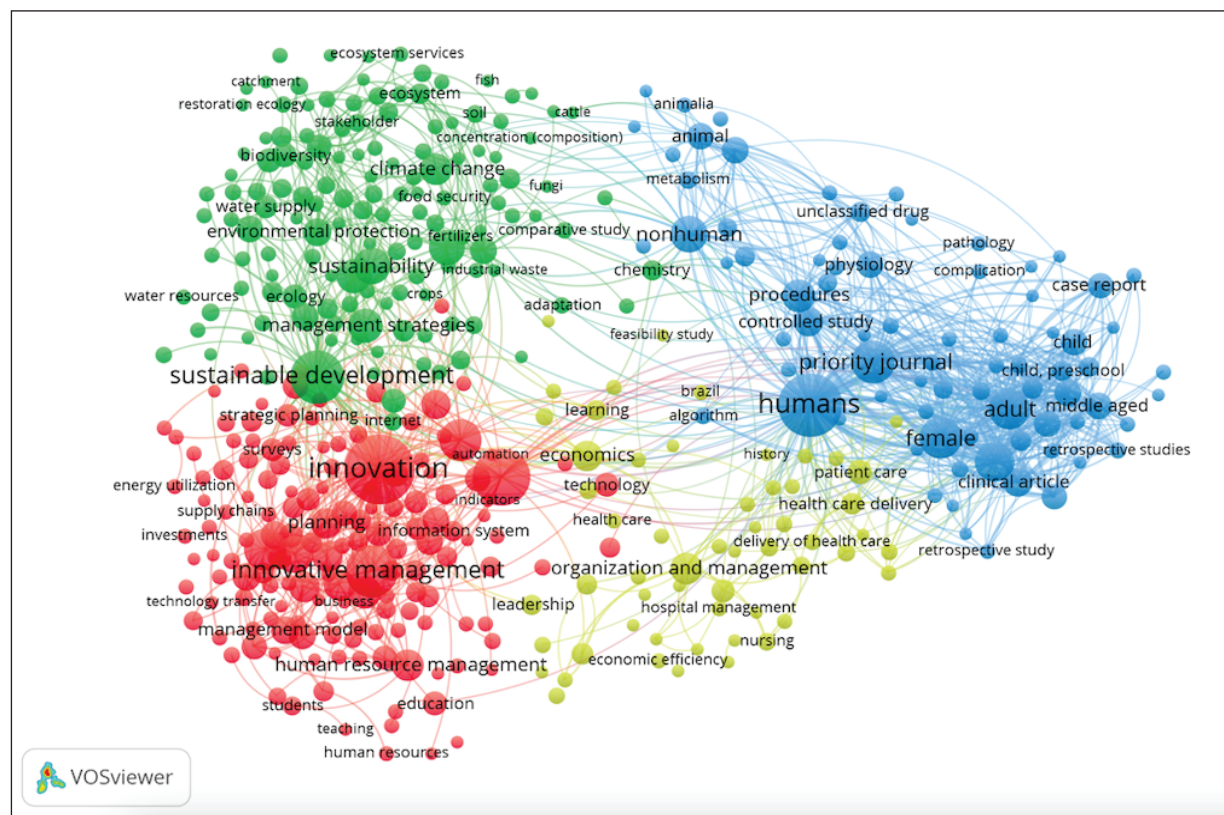

Рис. 6. Бібліометрична карта за пошуковим запитом «інноваційна управлінська діяльність» за період 1979–2024 рр.

Джерело: побудовано на основі даних бази Scopus.

Кластеризація ключових слів за пошуковим запитом «інноваційна управлінська діяльність»

Кластер	Кількість термінів	Умовна назва	Спрямування досліджень
1	2	3	4
Кластер 1 (червоного кольору)	149	Управління технологіями, освітою, економікою, соціальними питаннями, енергетикою, виробництвом, маркетингом, інноваціями	Інноваційний менеджмент, інноваційне лідерство, інноваційна культура, відкрита інноваційна діяльність, інноваційний маркетинг, інноваційний аналіз, ринкові тренди, потреби клієнтів, технологічні інновації, можливості та ризики, аграрні підприємства, планування, організація, керування, контроль, проєктна команда, ресурси, моніторинг, контроль, мотивація, стимулювання, ефективність, конкурентоспроможність, ринок, просування, реклама, збір даних, аналіз даних, стратегічне планування, розвиток продуктів, управління персоналом, навчання та розвиток персоналу, вдосконалення процесів, упровадження нових технологій, співпраця з партнерами, ризик, творчість, гнучкість мислення, прийняття рішень, зміни, комунікація, взаємодія, обмін знаннями та досвідом
Кластер 2 (зеленого кольору)	139	Управління природними ресурсами та екологічними системами	Екологія, біорізноманіття, зміна клімату, сталий розвиток, водні ресурси, ґрунти, ліси, сільське господарство, рибальство, промисловість, відходи, забруднення, екологічна освіта, моніторинг, екологічний менеджмент, екологічні технології, відновлювальна екологія, екологічна безпека, екологічна етика, екологічна економіка, екотуризм, інвазивні види, екологічна експертиза, екологічна сертифікація, екологічне право, екологічний аудит, екологічна культура, екологічне виховання, екологічна свідомість, екологічне планування, екологічна політика, екологічна стратегія, екологічний стан, екологічне нормування, екологічний контроль, екологічна катастрофа, екологічна криза, екологічна трагедія, екологічна безпека людини, екологічна безпека територій, екологічна безпека промисловості, екологічна безпека транспорту, екологічна безпека атомної енергетики, екологічна безпека сільського господарства, екологічна безпека водних ресурсів, екологічна безпека лісів, екологічна безпека ґрунтів, екологічна безпека повітряного басейну, екологічна безпека біорізноманіття, екологічна безпека природних ресурсів, екологічна безпека життєдіяльності людини
Кластер 3 (синього кольору)	79	Управління медичними дослідженнями та практикою	Педіатрія, персоналізована медицина, фізіологія, пілотні проєкти, післяопераційні ускладнення, вагітність, дитина дошкільного віку, пріоритетний журнал, процедури, прогноз, якість життя, рандомізовані контрольовані дослідження, ретроспективні дослідження, фактор ризику, стероїди, хірургічна техніка, рівень виживання, систематичний огляд, часові фактори, результат лікування, некласифікований лікарський засіб, загоєння ран, молодий дорослий, генетика, глюкоза, рівень глюкози в крові, частота серцевих скорочень, напівтвердокрилі, гістопатологія, госпіталізація, людська тканина, люди, артеріальна гіпертензія, Індія, немовля, запалення, травма, велике клінічне дослідження, чоловік, обмін речовин,

1	2	3	4
			мікробіологія, середній вік, смертність, новоутворення, нелюдські, ядерний магнітний резонанс, оцінка результатів, патологія, патофізіологія, безпека пацієнтів, підліток, дорослий, людина похилого віку, алгоритм, тварина, тваринний світ, антибіотичний засіб, біологічний маркер, артеріальний тиск, опис випадку, дитина, дитина дошкільного віку, клінічна стаття, клінічне дослідження, когортний аналіз, ускладнення, контрольоване дослідження, депресія, цукровий діабет, дієта, тяжкість захворювання, ефект ліків, жінка, спостережні дослідження
Кластер 4 (жовтого кольору)	56	Дослідження організації управління в сфері охорони здоров'я	Випадок дослідження, комерційний фенотип, комунікація, контроль витрат, аналіз ефективності витрат, аналіз корисності та витрат, надання медичної допомоги, країна, що розвивається, економічний аналіз, економічний аспект, економічна ефективність, економіка, дослідження можливості, фінансове управління, охорона здоров'я, витрати на охорону здоров'я, надання медичних послуг, управління охороною здоров'я, організація охорони здоров'я, персонал охорони здоров'я, політика охорони здоров'я, якість медичної допомоги, медичне страхування, історія, управління лікарнею, обробка інформації, лідерство, навчання, менеджер, медична технологія, методологія, сестринська справа, організація, організаційна культура, організаційна інновація, догляд за пацієнтами, особистий досвід, управління персоналом, пілотне дослідження, політика, керівництво практики, первинна медико-санітарна допомога, громадське здоров'я, громадська служба охорони здоров'я, публічні відносини, якісне дослідження, якість медичної допомоги, анкета, випадковий контроль, коротке опитування, стандарт, повне управління якістю, університетська лікарня

Джерело: побудовано на основі даних бази Scopus.

Отже, як видно з легенди на рис. 7, на карті темно-синім кольором позначені найдавніші публікації, які датуються 2005 р. З поступовим освітленням кольору від зеленого до жовтого можемо спостерігати ключові слова, які є порівняно новими в дослідженнях інноваційного управління активністю. До них належить переважно тематика медичної сфери. Таким чином, результати дослідження бібліометричного аналізу можуть бути покладені в основу пошуку стратегій інноваційного управління активністю, спираючись на наукові дослідження.

ВИСНОВКИ

Результатом бібліометричного аналізу термінологічного підґрунтя розвитку теорії інноваційного управління діяльністю є: визначення основних етапів та трендів теорії у світі; формування

тезаурусного каркаса теорії інноваційного управління діяльністю; ідентифікація глобальних тенденцій зростання публікаційної активності у сфері інноваційного менеджменту та констатація недостатнього представлення українського сегмента досліджень за темою у світових наукометричних базах; визначення останнього десятиліття як найбільш інтенсивного періоду розвитку досліджень; кластеризація та побудова бібліометричних карт за частотою ключових слів та часовим виміром. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Walker R. M., Chen J., Aravind D. Management Innovation and Firm Performance: An Integration of Research Findings. *European Management Journal*. 2015. Vol. 33. Iss. 5. P. 407–422.
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.emj.2015.07.001>

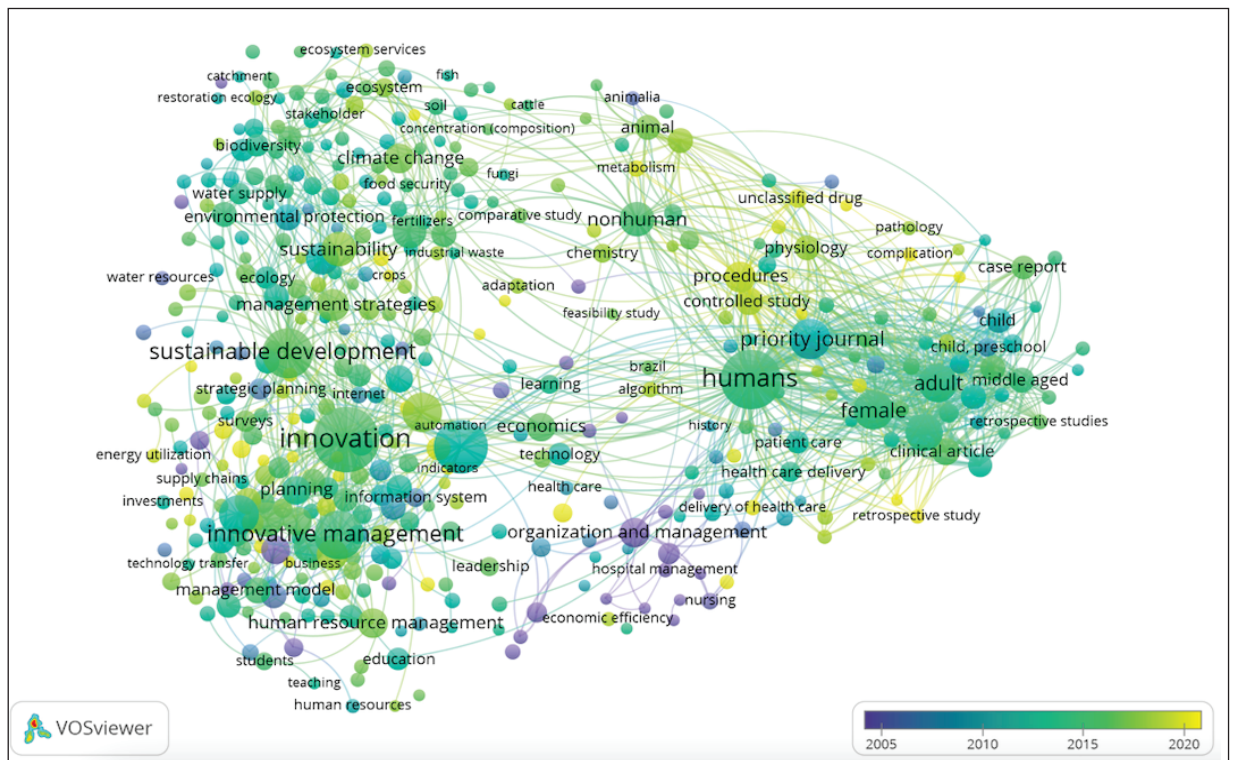

Рис. 7. Бібліометрична карта за хронологією публікацій пошукового запиту «інноваційна управлінська діяльність»

Джерело: побудовано на основі даних бази Scopus.

2. Moriano A. J., Molero F., Tope G., Mangin J. P. L. The Influence of Transformational Leadership and Organizational Identification on Intrapreneurship. *International Entrepreneurship Management Journal*. 2014. Vol. 10. Iss. 1. P. 103–119.
DOI: <https://doi.org/10.1007/s11365-011-0196-x>
3. Stock R. M., Totzauer F., Zacharias N. A. A Closer Look at Cross-functional R&D Cooperation for Innovativeness: Innovation-oriented Leadership and Human Resource Practices as Driving Forces. *Journal of Product Innovation Management*. 2014. Vol. 31. Iss. 5. P. 924–938.
DOI: <https://doi.org/10.1111/jpim.12132>
4. Damanpour F. Footnotes to Research on Management Innovation. *Organization Studies*. 2014. Vol. 35. Iss. 9. P. 1265–1285.
DOI: <https://doi.org/10.1177/0170840614539312>
5. Fayol H. *Industrial and General Management*. London: Pitman, 1949. 110 p.
6. Mintzberg H. *The Nature of Managerial Work*. New York: Harper & Row, 1973. 298 p.
7. Lamond D. A Matter of Style: Reconciling Henri and Henry. *Management Decision*. 2004. Vol. 42. Iss. 2. P. 330–356.
DOI: <https://doi.org/10.1108/00251740410513845>
8. Elenkov D. S., Manev I. M. Top Management Leadership and Influence on Innovation: The Role of Sociocultural Context. *Journal of Management*. 2005. Vol. 31. Iss. 3. P. 381–402.
DOI: <https://doi.org/10.1177/0149206304272151>
9. Kalay F., Lynn G. The Impact of Strategic Innovation Management Practices on Firm Innovation Performance. *Research Journal of Business and Management*. 2015. Vol. 2. Iss. 3. P. 412–429.
DOI: [10.17261/Pressacademia.2015312989](https://doi.org/10.17261/Pressacademia.2015312989)
10. Sánchez A., Lago A., Ferrás X., Ribera J. Innovation Management Practices, Strategic Adaptation, and Business Results: Evidence from the Electronics Industry. *Journal of Technology Management & Innovation*. 2011. Vol. 6. Iss. 2. P. 14–38.
DOI: <https://doi.org/10.4067/S0718-27242011000200002>
11. Božidar L., Strugar Jelača M., Marić S. Importance of Innovative Management Practice: Solution for Challenges in Business Environment and Performance in Large Organizations in Serbia. *Business Administration and Management*. 2019. Vol. XXII. Iss. 4. P. 68–84.
DOI: <https://doi.org/10.15240/tul/001/2019-4-005>

REFERENCES

Bozidar, L., Strugar, Jelaca M., and Maric, S. "Importance of Innovative Management Practice: Solution for Challenges in Business Environment and Performance in Large Organizations in Serbia". *Business Administration and Management*, vol. XXII, no. 4 (2019): 68-84.
DOI: <https://doi.org/10.15240/tul/001/2019-4-005>

Damanpour, F. "Footnotes to Research on Management Innovation". *Organization Studies*, vol. 35, no. 9 (2014): 1265-1285.
DOI: <https://doi.org/10.1177/0170840614539312>

Elenkov, D. S., and Manev, I. M. "Top Management Leadership and Influence on Innovation: The Role of Sociocultural Context". *Journal of Management*, vol. 31, no. 3 (2005): 381-402.
DOI: <https://doi.org/10.1177/0149206304272151>

Fayol, H. *Industrial and General Management*. London: Pitman, 1949.

Kalay, F., and Lynn, G. "The Impact of Strategic Innovation Management Practices on Firm Innovation Performance". *Research Journal of Business and Management*, vol. 2, no. 3 (2015): 412-429.
DOI: 10.17261/Pressacademia.2015312989

Lamond, D. "A Matter of Style: Reconciling Henri and Henry". *Management Decision*, vol. 42, no. 2 (2004): 330-356.
DOI: <https://doi.org/10.1108/00251740410513845>

Mintzberg, H. *The Nature of Managerial Work*. New York: Harper & Row, 1973.

Moriano, A. J. et al. "The Influence of Transformational Leadership and Organizational Identification on Intrapreneurship". *International Entrepreneurship*

Management Journal, vol. 10, no. 1 (2014): 103-119.
DOI: <https://doi.org/10.1007/s11365-011-0196-x>

Sanchez, A. et al. "Innovation Management Practices, Strategic Adaptation, and Business Results: Evidence from the Electronics Industry". *Journal of Technology Management & Innovation*, vol. 6, no. 2 (2011): 14-38.
DOI: <https://doi.org/10.4067/S0718-27242011000200002>

Stock, R. M., Totzauer, F., and Zacharias, N. A. "A Closer Look at Cross-functional R&D Cooperation for Innovativeness: Innovation-oriented Leadership and Human Resource Practices as Driving Forces". *Journal of Product Innovation Management*, vol. 31, no. 5 (2014): 924-938.
DOI: <https://doi.org/10.1111/jpim.12132>

Walker, R. M., Chen, J., and Aravind, D. "Management Innovation and Firm Performance: An Integration of Research Findings". *European Management Journal*, vol. 33, no. 5 (2015): 407-422.
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.emj.2015.07.001>

Науковий керівник – Онегіна В. М.,
доктор економічних наук, професор, професор кафедри
глобальної економіки Державного біотехнологічного
університету (Харків)

УДК 338.2
JEL: L86; M10; O32
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-9-179-186>

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА УПРАВЛІНСЬКИХ ІННОВАЦІЙ

©2024 ДЕНЧИК І. С.

УДК 338.2
JEL: L86; M10; O32

Денчик І. С. Цифровізація та цифрова трансформація в контексті інноваційного розвитку та управлінських інновацій

У статті досліджується зміст понять «диджиталізація», «цифровізація» та «цифрова трансформація», а також їх значення в контексті інноваційного розвитку та управлінських інновацій. Розглядаються взаємозв'язок, відмінності та співвідношення між цими категоріями. Автор пропонує розглядати диджиталізацію як підпроцес цифровізації, тоді як цифровізацію вважає технологічним рушієм цифрової трансформації. Дослідження обґрунтовує взаємозалежність цифровізації та інноваційного розвитку, підкреслюючи роль цифровізації в посиленні інноваційної діяльності. Також аналізується, як ефективність цифрової трансформації залежить від відповідних організаційно-управлінських інновацій. У статті наведено приклади впливу цифрових технологій на різні сфери суспільства, такі як виробництво, комерція та взаємодія між суспільством і державою. Наголошується на тому, що цифрова трансформація охоплює не лише технічні аспекти, а й соціальні зміни, які впливають на поведінку людей і міжособистісні відносини. У статті також підкреслюється, що сучасний етап вимагає нових підходів до розуміння інноваційної активності в економіці, що стає необхідністю для підприємств за умов швидко змінюваного зовнішнього середовища. Наукове дослідження охоплює аналіз термінів та їх застосування в науковій та практичній літературі, визначає основні компоненти цифровізації, диджиталізації та цифрової трансформації, а також розглядає їхній вплив на інноваційний процес. Результати дослідження можуть служити основою для подальшого розвитку теорії та практики цифровізації в Україні, а також для формування ефективних стратегій управління, які сприятимуть інноваційному розвитку підприємств у контексті цифрової економіки.

Ключові слова: диджиталізація, цифровізація, цифрова трансформація, організаційно-управлінські інновації.

Рис.: 2. **Бібл.:** 11.

Денчик Ірина Сергіївна – старший викладач кафедри менеджменту, бізнесу та професійних комунікацій, ННІ «Каразінський банківський інститут» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: denchikirina@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1594-1084>